

РЕШЕНИЕ

№ 217

гр. Видин, 19.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВИДИН, II СЪСТАВ НО, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Вероника В. Станкова

при участието на секретаря Мила Ц. Петрова
като разгледа докладваното от Вероника В. Станкова Гражданско дело № 20221320102274 по описа за 2022 година

Постъпила е искова молба от „БНП ПАРИБА ПЪРСЪНЪЛ ФАЙНЕНС С.А, Париж” чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.”, клон България, ЕИК 204915054, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж. к. “Младост 4”, Бизнес Парк София, сгр. 14, с която против Б. Г. Н., с ЕГН *****, с адрес: гр. Видин, ул. „Росица“ № 10 са предявени искове с правно основание чл. 422 от ГПК, във връзка с чл. 240 от ЗЗД, във връзка с чл. 79 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД.

В последствие на 31.05.2023 г. е извършено прехвърляне на търговското предприятие на „БНП Париба Пърсънъл Файненс – Клон България“ КЧТ, ЕИК 204915054 по реда на чл. 15 от Търговския закон /обявено за вписване с вх. № 20230531142217 по партидите на „Юробанк България“ АД и на „БНП Париба Пърсънъл Файненс – Клон България“ КЧТ в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ като вписването има само оповестителен характер за третите лица/.

Твърди се от ищеца, че с ответника са се намирали в договорни отношения по силата на които ищецът е предоставил потребителски кредит на ответника в размер на 5200.00 лева за срок от 51 месеца, считано от подписване на договора до 20.04.2021 г. Договорено е изплащането на кредита да става на 51 броя равни месечни вноски, всяка в размер на 237.99 лева. Посочено е, че е определен годишен процент на разходите, както и ГПР. При забава в плащанията е уговорено заплащане на лихва за забава. Посочено е, че вземането се основава на договор за кредит PLUS-14408740, сключен на 16.01.2017 г. Твърди се, че между „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ и кредитополучателят е сключено споразумение за отсрочване на погасителни вноски по горепосочения договор за

потребителски кредит. Посочва се, че споразумението било постигнато предвид подадено от кредитополучателя заявление до кредитора, съдържащо данни за съществуващи временни обективни затруднения, настъпили като пряка последица от извънредното положение, въведено на 13 март 2020 г. с Решение на Народното събрание на Република България, във връзка с обявената от Световната здравна организация пандемия, причинена от вируса COVID - 19. Сочи се, че страните по договора за кредит са постигнали съгласие заплащането на посочените в т. 1 от споразумението месечни погасителни вноски да се отложи. Вследствие на отлагането по т. 1 размерът на месечната погасителна вноска и срокът на кредита се изменят съобразно погасителния план, обективиран в споразумението и съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски. Излага се, че годишният процент на разходите по договора за кредит остава непроменен, като лихвата, начислена съгласно договора за кредит и останала непогасена по време на гратисния период, е добавена на равни части във вноските, посочени в погасителния план на споразумението. Предоговореният брой на погасителните вноски е 11, като новият размер на месечната погасителна вноска съответно е 237.99 лева.

Длъжникът е преустановил плащането на вноските на 20.11.2022 г., като към тази дата са погасени 42 месечни вноски. Договорът за кредит е обявен за предсрочно изискуем на 20.12.2020 г., като на длъжника е изпратено нарочно уведомление за това. Поддържа се, че длъжникът не е погасил задълженията си по кредита. Заради това ищецът се е снабдил със Заповед за изпълнение. Заповедта е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 1 от ГПК, поради което ищецът обосновава правния си интерес от водене на настоящото дело.

Иска се от съда да постанови решение, с което да признае за установено, че ответникът дължи на ищеца следните суми: 1168.35 лева - главница по договора за кредит, 252.28 лева - възнаградителна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.11.2020 до 20.04.2021, 127.73 лева – мораторна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.12.2020 г. до 16.01.2022 г., ведно със законната лихва, считано от постъпване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането.

При УСЛОВИЯТА НА ЕВЕНТУАЛНОСТ, в случай, че предявените установителни искове бъдат отхвърлени поради ненадлежно обявена предсрочна изискуемост на вземането по кредита преди депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, за исковите суми е предявен осъдителен иск с правна квалификация чл. 240 от ЗЗД, във връзка с чл. 79 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД.

Претендират се направените разноски по заповедното производство и в исковото производство.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от назначения особен представител на ответника, с който исковите се оспорват по основание и размер, включително и предявените в условията на евентуалност осъдителни искове. Посочено е, че в подписания между страните договор от 16.01.2017 г., в частта относно отпускане на револвиращ кредит и издаване на кредитна карта, а именно клаузите от т. 12 до т. 21 вкл.

липсва конкретно посочване на елементите от същественото съдържание на този вид договори. В него не е посочен общия размер на отпуснатия кредит, лихвения процент на кредита, ГПР по кредита, дължимите такси, размер на минимална месечна вноска и т.н., каквото е изискването на чл. 10, ал. 1, т. 9, 10, 11 ЗПК. Съгласно чл. 18 от договора, тези детайли се съдържат в приложението по т. 21 от договора. В чл. 21 от договора е предвидено: „Кредитната карта ще бъде доставена от Кредитора на Кредитополучателя. С кредитната карта ще бъде доставен документ – приложение, неразделна част от този договор, съдържащо всички конкретни условия на револвиращия кредит и процедурата за активиране на картата. Задълженията за Кредитополучателя за плащания по картата ще възникнат след активирането и използването и в съответствие с този договор и приложенията към него.“ В настоящия случай се сочи, че не е ясно дали въобще кредитната карта е доставена Кредитополучателя, както и документа – Приложение по чл. 21 от договора, представляващ неразделна част от същия, поради което не може да се направи извод дали задълженията за плащанията по картата от страна на Кредитополучателя са възникнали. Освен това се твърди, че договорката по чл. 21 от договора е нищожна, доколкото в нарушение на закона позволява само и единствено на кредитора едностранно да предостави услуга, която не е поискана изрично от потребителя, като определ. евентуално параметри на договора по свое собствено усмотрение еднолично. Наведени са възражения за неравноправни клаузи относно ГПР. Направено е възражение за ненадлежно обявена предсрочна изискуемост на вземането по кредита преди депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение. Посочено е, че в представената като доказателство по делото товарителница се съдържа подпис на получателя, който видимо се различава от подписа на ответника в останалите документи, приложени по делото.

По делото са събрани писмени доказателства, приложено е ч.гр.д. № 124/2022 г. по описа на Районен съд – Видин, назначена и изслушана е съдебно-счетоводна експертиза.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени доказателства, намира за установено следното:

На 16.01.2017 г. между страните е сключен договор за потребителски паричен кредит № PLUS-14408740, съгласно който страните са договорили на ответника да бъде отпуснат кредит за потребителски цѐ. в размер на 5200.00 лева. Към тази сума е включена и сумата от 1397.76 лева – застрахователна премия, както и сумата от 182.00 лева – такса ангажимент. Съгласно договореното ответникът е следвало в срок до 20.01.2021 г. да погаси заема на 48 месечни вноски, всяка по 224.45 лева, включваща главница и възнаградителна лихва по кредита. Посочено е също, че ГПР е 40.76 %, а лихвения процент е 32.42 %. Посочено е също, че усвояването на кредита ще бъде по посочена от кредитополучателя банкова сметка в „Сосиете Женерал Експресбанк“.

Общият размер на кредита е 5200.00 лева, общата стойност на плащанията е 10773.60 лева.

На 08.05.2020 г. между страните е подписано Споразумение за отсрочване на

погасителни вноски по Договор за потребителски кредит PLUS – 14408740, като заплащането на месечни погасителни вноски с № 38,39,40 се отлага с гратисен период от 3 месеца, вследствие дължимата сума от кредитополучателя се променя от 10 773.60 лева на 10 922.54 лева, като падежът на последната месечна вноска е 20.04.2021 г.

На основание чл. 5 от договора за кредит вземането става изискуемо в пълен размер, ако кредитополучателят просрочи две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората пропусната месечна вноска. Ответникът е уведомен за предсрочната изискуемост на задълженията. По делото е приложена е последна покана и обратна разписка до ответника, удостоверяваща получаването на съответната пратка.

Вещото лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза е посочило, че от ответника е усвоена сумата в размер на 5200.00 лева. Вещото лице е посочило, че непогасения размер на задълженията на ответника към 24.01.2022 г. е главница в размер на 1168.35 лева, договорна лихва в размер на 252.28 лева за периода от 20.11.2020 г. до 20.04.2021 г. Ответникът е погасил 42 броя погасителни вноски в общ размер на 9501.91 лева, като на 16.11.2022 г. е преустановил плащанията по кредита.

Вещото лице е дало заключение и за размера на лихвата за забава за периода от 20.12.2020 г. до 16.01.2022 г., която възлиза на сумата от 127.73 лева.

Съдът кредитира заключението на вещото лице като обективно и компетентно изготвено.

От приложеното ч.гр.д. № 124/2022 г. по описа на Районен съд – Видин е видно, че в полза на ищеца е издадена Заповед № 59/26.01.2022 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК за сумите от: 1168.35 лева – главница, 252.28 лева – възнаградителна лихва за периода от 20.11.2020 г. до 20.04.2021 г., 127.73 лева – мораторна лихва за периода от 20.12.2020 г. до 16.01.2022 г., както и законната лихва върху главницата от подаване на заявлението в съда – 24.01.2022 г. до изплащане на вземането, както и сумите 30.97 лева за платена държавна такса и 50.00 лева за юрисконсултско възнаграждение. Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК, поради което е предявен и настоящия установителен иск в срока по чл. 415, ал. 4 от ГПК.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира следното от правна страна:

Предявени са искове по чл. 422 от ГПК, във връзка с чл. 415 от ГПК, във връзка с чл. 240 от ЗЗД, във вр. с чл. 79 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД.

Вземанията на ищеца се основават на договор за потребителски кредит, уреден в чл. 240 от ЗЗД и чл. 430 от ТЗ. Договорът поражда задължение за връщане на взетата в заем сума, която кредиторът е предал на ответника. Усвояването на кредита се установява от заключението на вещото лице, което е посочило, че ответникът е усвоил сума в размер на 5200.00 лева, косвено доказателство за усвояването на сумата е и доброволното погасяване от ответника на 42 броя месечни погасителни вноски, които същият не би направил, ако не е

усвоил сумата по кредита.

Съгласно погасителния план, уговорен между страните, кредитът е следвало да се погаси на 48 месечни вноски, всяка в размер на 224.45 лева, включваща главница и възнаградителна лихва. Срокът на договора е бил до 20.01.2021 г. От заключението на вещото лице се установява, а и доказателства в обратна насока не са събрани, че ответникът е направил общо 42 броя погасителни вноски в общ размер на 9501.91 лева, като е преустановил плащането на останалите вноски на 16.11.2020 г.

Не се спори, че договорът поражда задължение за връщане на взетата в заем сума, която кредиторът е предал.

Предмет на установяване в настоящото производство е съществуване на задължение на ответника да върне дължими от него суми по Договор за потребителски кредит PLUS – 14408740 от 16.01.2017 г.

Съдът счита, че между ищеца и ответника са възникнали правоотношения по договор за потребителски кредит по чл. 9 и сл. от Закона за потребителския кредит /ЗПК/. Съгласно чл. 9 ал. 1 от ЗПК договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя, или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. Според чл. 10 ал. 1 от ЗПК, договорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт – не по-малък от 12, в два екземпляра – по един за всяка от страните по договора.

Съгласно чл. 22 от ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1 от ЗПК договорът за потребителски кредит е недействителен. Липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпване на последиците по чл. 22 от ЗПК - изначална недействителност на договора за потребителски кредит, тъй като същите са изискуеми при самото му сключване. Следва да се отбележи, че при тази недействителност, отговорността на кредитополучателя не отпада изцяло, тъй като съгласно чл. 23 ЗПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят дължи връщане само на чистата стойност на кредита, а не дължи връщане на лихвата и другите разходи по кредита.

Съдът намира наведените възражения на ответника за недействителност на договора за частично основателни, като съдът намира за необходимо да коментира единствено тези, свързани с нарушение на предвидената в чл. 10, ал. 1 от ЗПК разпоредба досежно обстоятелството, че шрифтът на Договора за кредит, Условията по договор за кредит и Споразумението за отсрочване на погасителни вноски е по-малък от 12.

След сканиране на представените от ищеца заверени копия на Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS № 1440870 от 16.01.2017 г., Условия по договор за кредит и Споразумение за отсрочване на погасителни вноски по договора за кредит от настоящия състав с програмата Abbyy FineReader от лентата на инструментите се установи следното:

Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта PLUS № 1440870 от 16.01.2017 г., Условия по договор за кредит и Споразумение за отсрочване на погасителни вноски по договора за кредит са изписани с шрифт с размер 11 и вид на шрифта Garamond.

В настоящия случай, съдът констатира, че при съставяне на процесния договор за кредит не са спазени част от тези императивни изисквания към формата и съдържанието на договора, а именно: установява се нарушение на изискването на чл. 10, ал. 1 от ЗПК, регламентиращ, че всички елементи на договора трябва да са предоставени в шрифт, не по-малък от 12.

С оглед на гореизложеното основателни се явяват доводите на ответника, че договорът е недействителен, защото не отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1 от ЗПК. Съдът намира, че в случая не е необходимо назначаването на вещо лице за установяване на размера на шрифта и неговия вид с оглед на обстоятелството, че за това не се изискват специални познания от областта на науката по смисъла на чл. 195, ал. 1 от ГПК – размерът на шрифта с лекота може да бъде установен с инструментите, с които разполагат текстообработващите програми, с които боравят магистратите.

Вярно е, че разликата е почти незначителна, но текстът на чл. 20 от ЗПК не дава възможност за тълкуване и преценка, шрифтът е по-малък от 12, поради което договорът се явява недействителен. За прецизност следва да се посочи, че по делото процесният Договор и Споразумение за отсрочване на погасителни вноски са представени като частно заверени преписи, което обаче не е пречка съдът да приеме, че същите са точно копие на оригиналите. Ищецът е заверил копията, като е удостоверил, че изцяло съвпадат с оригинала, поради което, съдът приема, че процесуално допустимо е да формира изводите си въз основа на представените преписи.

Поради посоченото и на основание чл. 23 от ЗПК ответникът дължи връщане единствено на чистата стойност на кредита. Съобразно договора чистата стойност е 5200.00 лева, от която следва да се приспаднат извършените плащания, посочени по-горе в съдебно-икономическата експертиза, в общ размер на 9501.91 лева, като след извършеното приспадане се установи, че ответникът е погасил изцяло чистата стойност по кредита. С оглед гореизложеното искът досежно главницата в размер на 1168.35 лева следва да се отхвърли като неоснователен. По изложените мотиви – недействителност на договора за кредит, изцяло неоснователни се явяват претенциите за заплащане на възнаградителна лихва в размер на 252.28 лева, начислена върху главницата за периода от 20.11.2020 до 20.04.2021, както и мораторна лихва в размер на 127.73 лева, начислена върху главницата за периода от 20.12.2020 г. до 16.01.2022 г.

По разноските.

С оглед изхода на делото разноски не следва да се присъждат, тъй като ответникът е представляван от особен представител и не е сторил разноски по производството.

Воден от горното, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените искове по чл. 422 от ГПК, във връзка с чл. 415 от ГПК, във връзка с чл. 240 от ЗЗД, във вр. с чл. 79 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД, за признаване за установено, че **Б. Г. Н.**, с ЕГН *****, с адрес: гр. Видин, ул. „Росица“ № 10 дължи на **„Юробанк България“ АД**, ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Витоша“, ул. „Околовръстен път“ № 260, сграда А, ет. 2, офис 2 следните суми: **1168.35 лева** - главница по договора за кредит, **252.28 лева** - възнаградителна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.11.2020 до 20.04.2021, **127.73 лева** – мораторна лихва, начислена върху главницата за периода от 20.12.2020 г. до 16.01.2022 г., ведно със законната лихва, считано от постъпване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането, за които суми е издадена Заповед по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 124/2022 г. по описа на Районен съд – Видин, като НЕОСНОВАТЕЛНИ.

Решението може да бъде обжалвано пред Окръжен съд - Видин в двуседмичен срок от връчването му на страните, като след влизането му в сила да се приложи препис по ч.гр.д. № 124/2022 г. по описа на Районен съд - Видин.

Съдия при Районен съд – Видин: _____